

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 71 0 Rs 404063 25 Rev
Banjaluka: 28.10.2025. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Tanja Bundalo, predsjednica vijeća, Senad Tica i Biljana Majkić Marinković, članovi vijeća, u pravnoj stvari tužioca S.Ć., [...], B., kog zastupa advokat mr Svetozar Bajić, Ulica Gundulićeva 102, Banjaluka, protiv tužene Republike Srpske, Trg Republike Srpske 1, Banjaluka, koju zastupa Pravobranilaštvo Republike Srpske, Ulica vladike Platona bb, Banjaluka, radi naknade štete po osnovu diskriminacije, vrijednost spora 4.900,00 KM, odlučujući o reviziji tužioca protiv presude Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 Rs 404063 25 Rsž od 22.7.2025. godine, na sjednici održanoj 28.10.2025. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 Rs 404063 23 Rs od 30.5.2025. godine, odbijen je tužbeni zahtjev tužioca kojim traži da se utvrdi da postoji diskriminacija u pogledu ostvarivanja prava na naknadu toplog obroka između tužioca, kao tužioca Republičkog javnog tužilaštva Republike Srpske, u odnosu na ostale budžetske korisnike u Republici Srpskoj, sve ostale zaposlenike u Republici Srpskoj koji nisu budžetski korisnici i u odnosu na nosioce tužilačke funkcije u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Odbačena je kao neblagovremena tužba u dijelu u kom je traženo da se tužena obaveže da tužiocu, na ime naknade materijalne štete u vidu izmakle koristi za vremenski period od 1.4.2020. godine do 1.7.2022. godine, isplati iznos od 3.081,91 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana dospelosti svakog neisplaćenog toplog obroka do 3.3.2025. godine kao dana izrade nalaza i mišljenja vještaka u ukupnom iznosu od 1.272,02 KM, i zakonsku zateznu kamatu na iznos glavnog duga od 3.081,91 KM počev od 3.3.2025. godine do dana isplate, sve u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude.

Presudom Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 Rs 404063 25 Rsž od 22.7.2025. godine, žalba tužioca je odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

Odbijen je zahtjev tužioca za naknadu troškova postupka na ime sastava žalbe u iznosu od 562,50 KM.

Tužilac revizijom pobija drugostepenu odluku iz razloga propisanih odredbom člana 240. stav 1. tačka 1. i 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 58/03,

85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13 i 27/24 - u daljnjem tekstu: ZPP), sa prijedlogom da se ukine i vrati na ponovno suđenje ili preinači i tužbeni zahtjev usvoji, a tužena obaveže na naknadu troškova postupka na ime sastava revizije u iznosu od 562,50 KM.

Tužena u odgovoru predlaže da se revizija odbije.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora je zahtjev tužioca o kom je odlučeno nižestepenim presudama.

Cijeneći blagovremenost tužbe, prvostepeni sud je ukazao da je odredbom člana 13. stav 4. Zakona o zabrani diskriminacije („Službeni glasnik BiH“ br. 59/09 i 66/16 - u daljnjem tekstu: ZZD) propisano da rok za podnošenje tužbe na osnovu člana 12. iznosi 3 godine od dana saznanja o učinjenoj povredi prava, a najdalje 5 godina od dana učinjenja povrede, da se kod kontinuirane diskriminacije rok računa od dana posljednje učinjene radnje te da se kod sistemske diskriminacije rokovi ne računaju.

Međutim, nalazeći da tužilac nije učinio vjerovatnim postojanje diskriminacije i da se u ovoj pravnoj stvari radi o zaštiti prava iz radnog odnosa, blagovremenost tužbe cijeni prema odredbi člana 201. stav 4. Zakona o radu („Službeni glasnik RS“ broj 1/16, 66/18, 119/21, 112/23 i 39/24 - u daljnjem tekstu: ZR) kojom je propisano da radnik tužbu za zaštitu prava može da podnese najkasnije u roku od 6 mjeseci od dana saznanja za povredu prava ili dana učinjene povrede.

S obzirom da je tužba podnesena 27.4.2023. godine i da obuhvata vremenski period od 1.4.2020. godine do 1.7.2022. godine, sud je zaključio da je tužba u dijelu koji se odnosi na zahtjev da se tužena obaveže na naknadu materijalne štete neblagovremena.

Ocjenom dokaza sud je utvrdio da je tužilac nosilac pravosudne funkcije na poziciji tužioca Republičkog javnog tužilaštva Republike Srpske, da mu u vremenskom periodu od 1.4.2020. godine do 1.7.2022. godine nisu isplaćivane naknade za topli obrok u iznosu od 3.081,91 KM, da je kantonalnim tužiocima Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo za 2019, 2020, 2021. i 2022. godinu mjesečno isplaćivan topli obrok za svaki dan prisustva na poslu u skladu sa Zakonom o platama i drugim naknadama sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“ broj 72/05, 22/09 i 55/13) u visini 1% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Visinu iznosa neisplaćenih naknada za topli obrok tužilac je dokazivao nalazom vještaka ekonomske struke Mire Đajić, koji je sačinjen 3.3.2025. godine i kom stranke nisu prigovarale.

Sud ostale izvedene dokaze nije posebno obrazlagao iz razloga što smatra da nisu od uticaja na drugačiju odluku suda.

Tužilac se u prilog osnovanosti tužbenog zahtjeva pozvao na odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj U-18/21 od 24.3.2022. godine, kojom je naloženo Narodnoj skupštini Republike Srpske da uskladi Zakon o platama i naknadama sudija i javnih tužilaca („Službeni glasnik RS“, broj 66/18 – u daljnjem tekstu: ZPN) sa članom I/2 i II4 Ustava Bosne i Hercegovine u vezi sa članom 14. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (EK), članom 1. Protokola broj 12 uz EK i članom 26. Međunarodnog pakta o

građanskim i političkim pravima, a što je rezultiralo donošenjem Zakona o platama i naknadama sudija i javnih tužilaca u Republici Srpskoj („Službeni glasnik RS“ broj 56/22) kojim je u članu 2. stav 2. propisano da je u osnovnu mjesečnu platu iz stava 1. ovog člana uračunata naknada za topli obrok koja se ne može posebno iskazivati.

Odlukom broj U-18/21, suprotno stavu tužioca kako cijeni sud, nije utvrđeno da su sudije i javni tužioci, kao grupa lica, diskriminirani u smislu odredbe člana 2. ZZD, odnosno člana 14. EK i člana 1. Protokola 12. uz EK, slijedom čega ista ne može poslužiti kao osnov za utvrđenje diskriminacije u ovom parničnom postupku.

U nadležnosti je entiteta da obezbjeđuju sredstva za plate sudija, a samim tim i da svojim zakonima regulišu plate sudija i tužilaca.

Osim toga, tužilac tvrdi da je u neravnopravnom položaju i u pogledu ostvarivanja prava na naknadu za topli obrok u odnosu na ostale budžetske korisnike u Republici Srpskoj, te sve ostale zaposlene u Republici Srpskoj koji nisu budžetski korisnici.

Između sudija i ostalih budžetskih korisnika zaposlenih u Republici Srpskoj i onih koji nisu budžetski korisnici postoji razlika koja je utemeljena na različitom statusu i prirodi profesionalnih i radnih aktivnosti, obavezama i odgovornostima. Kako njihov rad nije isti, potpuno je prihvatljivo da ga u skladu sa opšteprihvaćenim standardima i na osnovu zakona prate i različita primanja koja ostvaruju po osnovu rada.

Kako neposredna diskriminacija podrazumijeva nejednako postupanje prema jednakima, odnosno nepovoljnije postupanje prema licima ili grupi lica u istoj ili sličnoj situaciji, ovakva poređenja (lice ili grupu lica, koje, odnosno, koja se nalazi u istoj ili sličnoj situaciji kao lice koje tvrdi da je diskriminirano po osnovu konkretnog (određenog) ličnog svojstva), nisu podobna za utvrđivanje diskriminacije, pa nema različitog tretmana tužioca u odnosu na ostale budžetske korisnike, a samim tim ni diskriminacije tužioca u smislu odredbe člana 3. stav 1. ZZD u vezi sa članom 2. stav 1. istog zakona.

S obzirom na sve navedeno, tužena nije i ne može biti, u smislu odredbe člana 154. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“ br. 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89 i „Službeni glasnik RS“ broj 17/93, 3/96, 39/03 i 74/04), odgovorna da tužiocu nadoknadi štetu zbog diskriminacije slijedom čega je sud tužbeni zahtjev u ovom dijelu odbijen.

Drugostepeni sud u cijelosti prihvata činjenična utvrđenja i pravne zaključke prvostepenog suda, iz kog razloga odbija žalbu tužitelja i potvrđuje prvostepenu presudu.

Drugostepena odluka je pravilna.

Tužbenim zahtjevom se traži da se utvrdi „da postoji diskriminacija tužioca u vidu ostvarivanja prava na naknadu toplog obroka u odnosu na ostale budžetske korisnike u Republici Srpskoj, u odnosu na ostale zaposlene u Republici Srpskoj koji nisu budžetski korisnici, kao i u odnosu na nosioce sudijske i tužilačke funkcije u Federaciji Bosne i Hercegovine, pa slijedom tog da se obaveže tužena da mu naknadi materijalnu štetu na ime neisplaćene naknade po osnovu toplog obroka za period od 1.4.2020. godine do 1.7.2022. godine, u iznosu od 3.081,91 KM sa zakonskom zateznom kamatom.

U tužbi se tužilac pozvao na Odluku broj 18/21 od 24.3.2022. godine (u daljnjem tekstu: Odluka) kao osnov diskriminacije.

Prema odredbi člana 12. stav 1. ZZD, lice ili grupa lica koja su izložena bilo kojem obliku diskriminacije ovlašteni su da podnesu tužbu i traže (između ostalog) da se utvrdi da je tuženi povrijedio tužiočevo pravo na jednako postupanje, odnosno da radnja koju je preduzeo ili propustio može neposredno dovesti do povrede prava na jednako postupanje (tačka a)-tužba za utvrđivanje diskriminacije, i da se naknadi materijalna i nematerijalna šteta uzrokovana povredom prava zaštićenih ovim zakonom (tačka c)-tužba za naknadu štete.

U smislu odredbe člana 2. stav 1. ZZD, diskriminacija je različito postupanje, uključujući svako isključivanje, ograničavanje ili davanje prednosti utemeljeno na stvarnim ili pretpostavljenim osnovama prema bilo kojem licu, ili grupi lica i onima koji su s njima u rodbinskoj ili drugoj vezi, na osnovu njihove rase, boje kože, jezika, vjere, etničke pripadnosti, invaliditeta, starosne dobi, nacionalnog ili socijalnog porijekla, veze sa nacionalnom manjinom, političkog ili drugog uvjerenja, imovnog stanja, članstva u sindikatu ili drugom udruženju, obrazovanja, društvenog položaja i pola, seksualne orijentacije, rodnog identiteta, polnih karakteristika, kao i svaka druga okolnost koja ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojem licu onemogući ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi, prava i sloboda u svim oblastima života.

Riječ “diskriminacija” znači “razlikovanje”, a u smislu sadržaja naprijed citirane odredbe ZZD koristi se za označavanje nedozvoljenog razlikovanja ljudi – pojedinaca ili grupa, na osnovu nekog njihovog ličnog svojstva koje predstavlja diskriminacijski osnov.

Odredbom člana 3. ZZD definisana su dva osnovna oblika diskriminacije, neposredna i posredna diskriminacija.

Neposredna diskriminacija postoji ako se lice ili grupa lica, zbog njihovog ličnog svojstva, u istoj ili sličnoj situaciji, bilo kojim aktom, radnjom ili propuštanjem, stavljaju ili su stavljeni u nepovoljniji položaj ili bi mogli biti stavljeni u nepovoljniji položaj (član 3. stav 1. ZZD).

Posredna diskriminacija podrazumjeva svaku situaciju u kojoj, naizgled neutralna odredba, kriterijum ili praksa, ima ili bi imala efekat dovođenja nekog lica ili grupe lica u odnosu na osnove definisane u članu 2. stav 1. ZZD u nepovoljan položaj ili manje povoljan položaj u odnosu na druga lica (član 3. stav 2. ZZD).

Rok za podnošenje tužbe za povredu prava zaštićenih ZZD propisan je odredbom člana 13. stav 4. ZZD i iznosi 3 godine od dana saznanja o učinjenoj povredi prava, a najdalje 5 godina od dana učinjenja povrede.

Kod kontinuirane diskriminacije rok se računa od dana posljednje učinjene radnje, dok se u slučajevima sistemske diskriminacije rokovi ne računaju.

Tužba je po osnovu diskriminacije blagovremena.

Odlukom je utvrđeno je da ZPN nije u skladu sa odredbama člana I/2 Ustava Bosne i Hercegovine i odredbama člana II/4 Ustava Bosne i Hercegovine, u vezi sa članom 14. EK,

članom 1. Protokola 12 uz EK i članom 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima, zbog toga što ne sadrži odredbe o naknadi za topli obrok.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, prema obrazloženju Odluke, utvrdio je „[...] da naknada toplog obroka u osporenom zakonu sudijama i tužiocima nije propisana (propisane su naknade putnih troškova i troškova edukacije). Nasuprot tome, iz relevantnih zakona [...] proizlazi da je naknada toplog obroka propisana državnim službenicima i ostalim zaposlenim u ministarstvima, drugim republičkim organima uprave i zaposlenim u stručnim službama Vlade Republike Srpske kao i zaposlenim u institucijama pravosuđa (član 6. stav. 4. Zakona o platama zaposlenih u organima Republike Srpske i član 8. Zakona o platama zaposlenih u institucijama pravosuđa Republike Srpske). Dakle, ova vrsta naknade propisana je ostalim budžetskim korisnicima, a nije sudijama i javnim tužiocima. Prema ovim odredbama naknada toplog obroka uračunata je u iznos osnovne plate. Dalje, zaposlenici koji nisu budžetski korisnici naknadu toplog obroka ostvaruju na osnovu odredbi Zakona o radu Republike Srpske (član 132. stav 1. tačka 4.) i to u visini od 0,75% prosječne neto plate u Republici Srpskoj za prethodnu godinu, za svaki radni dan radnika, ukoliko kod poslodavca nije organizovana ishrana radnika.

Također, sudije i tužioci iz Federacije BiH imaju pravo na novčanu naknadu za ishranu u toku dana (topli obrok) u visini od 1% prosječne plate isplaćene u Federaciji BiH po zadnjem statističkom podatku (član 6a. Zakona o platama i naknadama sudija i tužilaca u Federaciji BiH). Stoga, proizlazi da postoji razlika u ostvarivanju prava na naknadu toplog obroka između sudija i tužilaca u Republici Srpskoj, sa jedne strane, u odnosu na ostale budžetske korisnike u Republici Srpskoj, te sve ostale zaposlenike u Republici Srpskoj koji nisu budžetski korisnici, kao i u odnosu na nosioce sudijske i tužilačke funkcije u Federaciji BiH [...]“.

Odluka se odnosi na ocjenu usklađenosti ZPN sa Ustavom Bosne i Hercegovine, u vezi sa naprijed navedenim međunarodnim propisima koji se odnose na zabranu diskriminacije. Odlukom nije utvrđeno da su sudije i javni tužioci, kao grupa lica, diskriminirani u smislu odredbe člana 2. ZZD, odnosno člana 14. EK i člana 1. Protokola 12 uz EK.

Zbog toga, kako pravilno cijeni drugostepeni sud, Odluka ne može poslužiti kao osnov za utvrđenje diskriminacije u ovoj parnici.

U odnosu na utuženi period relevantni materijalno pravni propis na temelju kog se može donijeti odluka u ovom sporu je ZPN.

Među strankama nije sporno da ZPN nije posebno propisivao pravo sudija na topli obrok, kao što ni ranije važeći zakoni (Zakon o platama i naknadama sudija i tužilaca u Republici Srpskoj - „Službeni glasnik RS“, broj 66/14 i 60/15 i Zakon o platama i drugim naknadama sudija i tužilaca u Republici Srpskoj - „Službeni glasnik RS“, broj 30/07, 118/07 i 116/12), to pravo nisu propisivali.

Da bi nejednak tretman bio diskriminacija, potrebno je da se on zasniva na nekom ličnom svojstvu koje predstavlja osnov diskriminacije. Lično svojstvo je lično obilježje jedne osobe koje određuje njen fizički, psihološki, duhovni, ekonomski ili društveni identitet. Lična svojstva, kao osnov diskriminacije navedena su u članu 2. stav 1. ZZD i ta lista nije konačna (podrazumjeva sve navedeno u toj odredbi i „drugi status“)

Diskriminacijski osnov (lično svojstvo) dužan je navesti tužilac u činjeničnim navodima tužbe, te je, kad se radi o neposrednoj diskriminaciji (član 3. stav 1. ZZD) ili o posrednoj diskriminaciji (član 3. stav 2. ZZD), dužan navesti i komparatora (uporednika), lice ili grupu

lica, koje/koja se nalazi u istoj ili sličnoj situaciji kao lice koje tvrdi da je diskriminisano po osnovu konkretnog (određenog) ličnog svojstva.

Evropski sud za ljudska prava (predmet Pinkas i ostali protiv Bosne i Hercegovine – Aplikacija broj 8701/21; presuda od 4.10.2022. godine) u pogledu diskriminacijskog osnova izrazio je stanovište: „Sud je, takođe, u svojoj sudskoj praksi utvrdio da samo razlike u tretmanu zasnovane na prepoznatljivoj osobini, ili statusu, mogu predstavljati diskriminaciju [...] Sud je stoga zaključio da posjedovanje, ili na drugi način, visoke funkcije [...] može se smatrati „drugim statusom“ u smislu člana 14.“ (tačka 59) ; „[...] Analiza pitanja da li se dvije osobe ili grupe nalaze u usporednoj situaciji za potrebe analize različitog tretmana i diskriminacije je stoga specifična i kontekstualna.“ (tačka 60)

Prema činjeničnim tvrdnjama tužbe tužilac tvrdnju o neposrednoj diskriminaciji u pogledu ostvarivanja prava na topli obrok, temelji na funkciji koju obavlja i kao komparatore navode dvije različite grupe lica.

Prvu grupu predstavljaju budžetski korisnici i ostali zaposleni u Republici Srpskoj koji nisu budžetski korisnici (u daljem tekstu: komparator I), a drugu grupu predstavljaju sudije i tužioci u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: komparator II).

Prema članu 2. Zakona o javnim tužilaštvima Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 69/16 i 48/24 – u daljnjem tekstu: ZJT), javna tužilaštva su samostalni državni organi koji u okviru propisanih prava i dužnosti preduzimaju zakonom određene mjere u pogledu otkrivanja i gonjenja učinilaca krivičnih djela i ulažu pravne lijekove radi zaštite zakonitosti.

Uslovi i mandat za vršenje sudijske funkcije propisani su odredbama člana 30. do 35. ZJT.

Mandat tužioca nije ograničen, a starosna dob za obavezan odlazak u penziju je 70 godina života (član 35. stav 1. tačka 3. ZJT).

Tužilaštva imaju svoj budžet koji je sastavni dio budžeta RS (član 48. ZJT).

Radnici tužilaštva su sva zaposlena lica osim sudija (član 44. stav 1. ZJT).

Imenovanje, disciplinska odgovornost, privremeno udaljenje od vršenja funkcije, nespojivost funkcija tužioca sa drugim funkcijama, prestanak mandata tužioca, u nadležnosti je Visokog sudskog i tužilačkog savjeta, kao samostalnog organa Bosne i Hercegovine, prema Zakonu o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 25/04, 93/05, 48/07, 15/08, 63/23, 9/24 i 50/24).

Dakle, položaj tužioca u pogledu njihovog statusa, svih obaveza i prava u vezi sa radom regulisan je posebnim propisima, prema kojima tužioci imaju status funkcionera sa neograničenim mandatom.

Osnovna razlika između tužioca i komparatora I, temelji se na različitom statusu i prirodi konkretnih profesionalnih i radnih aktivnosti, obavezama i odgovornostima. Njihov rad nije isti, a različiti rad, u skladu sa opšteprihvaćenim standardima i principima (legitimno) i na osnovu zakona, (legalno) prate i različita primanja koja ostvaruju po osnovu rada.

S obzirom da neposredna diskriminacija podrazumjeva nejednako postupanje prema jednakima, odnosno nepovoljnije postupanje prema licima ili grupi lica u istoj ili sličnoj situaciji, to je, shodno naprijed navedenom, komparator I nepodoban (neodgovarajući) za utvrđivanje diskriminacije.

U odnosu na nepodobnog komparatora nema različitog tretmana, što znači da u odnosu na budžetske korisnike i ostale zaposlene u Republici Srpskoj koji nisu budžetski korisnici (komparator I), nema diskriminacije u smislu odredbe člana 3. stav 1. ZZD, u vezi sa članom 2. stav 1. istog zakona zbog nepostojanja diskriminacijskog osnova.

Kako tužioce u Republici Srpskoj i Federaciji Bosne i Hercegovine bira isto regulatorno tijelo na nivou Bosne i Hercegovine (VSTS) i tužioci u oba entiteta obavljaju isti posao i imaju ista ovlaštenja i odgovornosti, komparator II je podoban upoređivač u odnosu na istaknuti diskriminacijski osnov.

Zakonom o platama i drugim naknadama sudija i tužilaca u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 72/05, 22/09, 27/12, 55/13, 55/17, 90/21 i 61/22), propisana je visina osnovne mjesečne plate sudija i tužilaca (član 2. i 3.), pravo na povećanje plate u skladu sa povećanjem prosječne neto plate u Bosni i Hercegovini (član 6.), te prema odredbi člana 6. a) navedenog zakona sudije i tužioci imaju pravo na novčanu naknadu za ishranu u toku rada (topli obrok), u visini 1% prosječne neto plate isplaćene u Federaciji po zadnjem statističkom podatku.

ZPN propisana je osnovna mjesečna plata sudija i tužilaca (član 2.1. i 3.1.), pravo na povećanje plate u skladu sa porastom prosječne plate u Republici Srpskoj (član 6.), ali ne i pravo na topli obrok.

Dana 1.7.2022. godine stupio je na snagu Zakon o platama i naknadama sudija i javnih tužilaca u Republici Srpskoj („Službeni glasnik RS“ broj 56/22 - u tekstu – ZPN SJT), koji u odredbi člana 2. stav 2. i člana 3. stav 2. propisuje da se u osnovnu mjesečnu platu iz stava 1. tog člana uračunava naknada za topli obrok koja se ne može posebno iskazivati.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine je u Odluci broj U-26/22 od 13.7.2023. godine utvrdio, između ostalog, i da je član 2. stav 2. ZPN SJT u skladu sa članom I/2 Ustava Bosne i Hercegovine i članom II/4 Ustava Bosne i Hercegovine, kao i članom 1. Protokola broj 12 uz EK, te članom 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima.

U tački 42. navedeno je: „[...] prvo treba utvrditi da li se u konkretnom slučaju može govoriti o „različitom tretmanu“ između sudija i tužilaca u Republici Srpskoj i sudija i tužilaca u Federaciji BiH kao usporednih grupa u ovom slučaju. Analizom iznosa plate, bilo da je iskazan bruto ili neto, kao i doprinosa i poreza (vidi tač. 19., 20., 22. i 23. ove odluke) proizlazi da je situacija u Republici Srpskoj i Federaciji BiH približno ista. Osim toga, pravo na topli obrok imaju sudije i tužioci u oba entiteta, s tim što je taj iznos u Republici Srpskoj uračunat u bruto platu, dok se u Federaciji BiH taj iznos obračunava u skladu sa članom 6. a Zakona o plaćama i naknadama u Federaciji BiH. (vidi Predmet broj U-26/22 18 Odluka o dopustivosti i meritumu tačku 21. ove odluke). Kada se, primjera radi, ukupna opterećenja odbiju od propisane bruto plate sudije osnovnog suda u Republici Srpskoj koja „bruto“ iznosi 4.426 KM (vidi tačku 18. ove odluke), dođe se do neto iznosa od oko 2.700 KM (sa uračunatim toplim obrokom). S druge strane, neto plata sudije opštinskog suda u Federaciji BiH koja je propisana

zakonom iznosi 2.400 KM (vidi tačku 21. ove odluke). Na taj iznos treba dodati iznos toplog obroka iz člana 6.a Zakona oplatama i naknadama u Federaciji BiH, koji se posebno obračunava. Izračunom plata, doprinosa i poreza došlo bi se do zaključka da se relevantnim zakonima, u oba entiteta, propisuju približno ista primanja za sve sudije i tužioc. Prema tome, Ustavni sud smatra da su neosnovani navodi podnosioca zahtjeva da sudije i tužioci u Republici Srpskoj za isti rad primaju manju platu“.

U obrazloženju odluke Ustavni sud, kada je ocjenjivao ustavnost odredbe člana 2. stav 2. gore navedenog Zakona, ističe da je “Slobodno polje procjene nadležnog zakonodavca da odluči kako će se propisati način obračuna i isplate toplog obroka ... u konkretnom slučaju Ustavni sud smatra da se ne može reći da su osporene odredbe nejasne u toj mjeri da vode kršenju nekog ustavnog prava, s obzirom na to da osporene odredbe jasno propisuju da sudije i tužioci u Republici Srpskoj imaju pravo na naknadu za topli obrok ... “

Kad se ima u vidu da je ZPN osnovna plata za tužioc javnih tužilaštava bila propisana u iznosu od 2.704,00 KM (izmjenama je taj iznos povećavan) i da pravo na topli obrok ovim zakonom nije bilo propisano, kao i kada se ima u vidu plata tužioca u Federaciji Bosne i Hercegovine (osnovna plata i uvećanje u odnosu na prosječnu platu u Bosni i Hercegovini), te da su ostvarivali pravo na topli obrok (član 6 a. Zakona), proizilazi da ukupna primanja koja je ostvarivao tužilac u Republici Srpskoj u odnosu na tužioca istog stepena u Federaciji Bosne i Hercegovine, i u periodu prije stupanja na snagu ZPN SJT nisu bila značajno različita.

Stupanjem na snagu ZPN SJT propisano je pravo na topli obrok kao sastavni dio plate koji se ne može posebno iskazivati, a odredbe o osnovnoj plati i pravu na povećanje suštinski su nepromjenjene.

Entiteti Republika Srpska i Federacija Bosne i Hercegovine obezbjeđuju sredstva za plate sudija i tužilaca, te su plate sudija i tužilaca regulisane navedenom entitetskim zakonima.

Prema stanovištu Ustavnog suda Bosne i Hercegovine zauzetom u Odluci U-26/22 (tačka 41.), kao i u drugim odlukama (npr. Odluka broj U-1/24 od 30.5.2024. godine, tačka 22.), u pogledu regulisanja prava postoji široko polje slobodne procjene nadležnog zakonodavca kada su u pitanju opšte mjere ekonomske politike.

Shodno navedenom valja zaključiti da razlika u tretmanu tužilaca u Republici Srpskoj i komparatora II, u pogledu ukupnih primanja po osnovu funkcije koju obavljaju, ima legitiman cilj i objektivno i razumno opravdanje i između upotrebljenih sredstava i cilja koji se želi postići postoji razuman odnos proporcionalnosti, što isključuje postojanje diskriminacije u smislu odredbe člana 5. tačka b) ZZD.

Kako tužilac nije diskriminisan, to tužena, u smislu odredbe člana 154. stav 1. ZOO nije odgovorna za štetu zbog diskriminacije, pa slijedom toga nije osnovan zahtjev za isplatu utuženih novčanih potraživanja sa osnova naknade materijalne štete.

S obzirom da je predmet kondemnatornog zahtjeva i novčano potraživanje na ime neisplaćenog toplog obroka koji predstavlja pravo proisteklo iz radnog odnosa, te da sud u smislu odredbe člana 2. stav 3. ZPP primjenjuje materijalno pravo po vlastitoj ocjeni i nije vezan za navode stranaka u pogledu materijalnog prava, istaknuti zahtjev za isplatu valjalo je razmotriti i po odredbama ZR.

Rok za blagovremenost tužbe računa se saglasno odredbi člana 201. stav 4. ZR, s tim da se ima cijeniti da isplata plata i ostalih naknada iz prethodnog mjeseca dospijeva u narednom mjesecu jer plate budžetskim korisnicima u Republici Srpskoj se isplaćuju sa mjesec dana zakašnjenja u odnosu na tekući mjesec.

Pravilno cijenene nižestepeni sudovi da tužba nije blagovremena jer je podnesena 27.4.2023. godine, a tužbenim zahtjevom je obuhvaćen period od 1.4.2020. godine do 1.7.2022. godine.

Iz navedenih razloga odlučeno je kao u izreci, a na osnovu odredbi člana 248. ZPP.

Predsjednica vijeća
Tanja Bundalo

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić